

Eugen Dorcescu - Curriculum vitae

Ed. Calameo, 2014

EUGEN DORCESCU

Poet, prozator, eseist, traducător din limbile franceză și spaniolă.
Membru al Uniunii Scriitorilor din România.

Repere biografice:

Nume: BERCA

Prenume: EUGENIU

Pseudonim: **EUGEN DORCESCU**

Data nașterii: 18 martie 1942.

Locul nașterii: Târgu-Jiu, județul Gorj, Str. Victoriei, nr. 93.

Părinții: tatăl – Eugenie Berca, învățător; mama – Alexandra Berca (născută **Dorcescu**), învățătoare.

Soția: Olimpia Berca, stilistician, istoric și critic literar.

Studii: Liceul “Frații Buzești” din Craiova (absolviți în 1961); Facultatea de Filologie a Universității din Timișoara (1966).

Funcții: cercetător, cercetător științific și cercetător științific principal, la Filiala din Timișoara a Academiei Române (1966 – 1984); redactor (1985), redactor-șef (1985 – 1989), director (1990) la Editura Facla din Timișoara.

Doctorat: Doctor în filologie, cu teza *Structura lingvistică a metaforei în poezia română modernă* (Universitatea din Timișoara, 1975).

Data primirii în Uniunea Scriitorilor: 1976.

Repere bibliografice:

Debutul absolut: “Viitorul”, Drobeta Turnu-Severin, 1969 (o proză poetică); “Luceafărul”, 1970 (poezie). Debutul în revistă (“Luceafărul”) a fost vegheat de Al. Philippide, Ștefan Bănuțescu și Cezar Baltag.

Debutul editorial: **Pax magna**, poezie, Editura Cartea Românească, București, 1972.

C o l a b o r ă r i la reviste:

"ABC cultural" (Spania), "Adevărul literar și artistic", "Agero" (Germania), „Albina românească”, „Alga” (Spania), “Amfiteatru”, „Analecta literaria” (Argentina), „Anotimpuri literare”, „Ardealul literar și artistic”, „Arhipelag”, „Banat”, „Caligraf”, "Casa de l'Est" (Spania), “Cetatea lui Bucur”, „Columna”, „Confluente Literare”, “Convorbiri literare”, "CRÍTICA" (Revista cultural de la Benemérita Universidad Autónoma, Puebla, Mexic), „Cronica”, "Cuadernos del Matemático" (Spania), „Discobolul”, „Dorul” (Norresundby, Danemarca, “Familia”, „Farul creștin” „Focus Vest”, „Harul”, “Il punto” (Italia), “Impegno” (Mazara del Vallo, Italia), „Învierea”, “Kulturen Jivot” (Macedonia), "Letras rumanas" (Spania), “Libertatea” (Novi Sad, Serbia), „Limba română”, „Limbă și literatură”, “Luceafărul”, „Lumina”, „Meridianul Timișoara”, „Națiunea”, „Nou orizont” (Spania), "Opinion de Tenerife” (Spania), „Orient latin”, „Orizont”, „Orte” (Elveția), “Paralela 45” (Timișoara), “El Perseguidor” (Tenerife, Spania), „Poesis”, „Poezia”, „La Provincia” (Gran Canaria, Spania), „Reflex”, "Romanian Vip” (Australia), „Rostirea românească”, „Saeculum”, „Singur”, “Steaua”, „Tabor”, "tenemoslapalabra" (Spania); „Vatra veche”, “Viața Românească” etc.

Opera:

Cărți tipărite:

I. În limba română:

Pax magna, poezie, Editura Cartea Românească, București, 1972 (debutul editorial a fost vegheat de Mircea Ciobanu, Marin Preda și Mihai Gafița), 106 p. ; **Metafora poetică**, eseu, Editura Cartea Românească, București, 1975, 153 p. ; **Desen în galben**, poezie, Editura Facla, Timișoara, 1978, 55 p. ; **Embleme ale realității**, eseu, Editura Cartea Românească, București, 1978, 182 p. ; **Arhitectura visului**, poezie, Editura Facla, Timișoara, 1982, 54 p. ; **Culegătorul de alge**, poezie, Editura Facla, Timișoara, 1985, 48 p. ; **Dodoacă și Biciușcă**, proză fantastică, ilustrații de Estera Takács, Editura Facla, Timișoara, 1986, 66 p.; **Castelul de calcar**, proză fantastică, ilustrată de Done

Stan, Editura Ion Creangă, București, 1988, 68 p. ; **Căsuța fermecată**, povestiri, ilustrații de Andreea Flondor – Străin, Editura Junimea, Iași, 1989, 56 p.; **Epistole**, poezie, Editura Dacia, Cluj - Napoca, 1990, 72 p. ; **Cărarea din insulă**, proză fantastică, ilustrații de Andreea Flondor – Străin, Editura Excelsior, Timișoara, 1991, 84 p. ; **Psalmii în versuri**, Editura Excelsior, Timișoara, 1993, 68 p. ; **Cronică**, poezie, text coperta a IV-a G. I. Tohăneanu, Editura de Vest, Timișoara, 1993, 72 p. ; **Piticul arămiu**, povestiri, ilustrații de Emil Grama, Editura de Vest, Timișoara, 1995, 70 p. ; **Abaddon**, poezie, Editura Amarcord, Timișoara, 1995, 64 p. ; **Psalmii în versuri**, ediția a II-a, revăzută și adăugită, Editura Marineasa, Timișoara, 1997, 96 p. ; **Ecclesiastul în versuri**, Editura Marineasa, Timișoara, 1997, 48 p. ; **Pildele în versuri**, Editura Marineasa, Timișoara, 1998, 56 p.; **Poezii despre și pentru Raluca**, ilustrații de Ortansa Ilie, Editura Excelsior, Timișoara, 1998, 16 p.; **Scrisori la un prieten**, scrisori literare, Editura Excelsior, Timișoara, 2000, 132 p. ; **Exodul**, poezie, text coperta a IV-a Adriana Iliescu, Editura Augusta, Timișoara, 2001, 76 p. ; **Omul de cenușă**, poezie, antologie de autor, cu o prefață de Adrian Dinu Rachieru, scurtă crestomație critică („Opinii”) și bio-bibliografie de Olimpia Berca, text coperta a IV-a Virgil Nemoianu, Editura Augusta, Timișoara, 2002, 302 p. ; **Elegii**, poezie, text coperta a IV-a Adriana Iliescu, Editura Mirton, Timișoara, 2003, 70 p. ; **Biblice**, volum antologic, conținând **Psalmii, Ecclesiastul, Pildele și Rugăciunea regelui Manase**, text coperta a IV-a Valeriu Anania, Editura Marineasa, Timișoara, 2003, 200 p. ; **Moartea tatălui**, poezie, prefață de Ion Arieșanu, Editura Marineasa, 2005, 78 p. ; **Basme și povestiri feerice**, volum antologic, Editura Eubeea, Timișoara, 2005, 316 p. ; **L’histoire d’une névrose**, Unsprezece povestiri francofone, Editura Mirton, Timișoara, 2007, 196 p. ; **În Piața Centrală**, poezie, prefață de Virgil Nemoianu, text coperta a IV-a Virgil Nemoianu, Editura Marineasa, 2007, 100 p. ; **drumul spre tenerife**, poezie, Editura Eubeea, Timișoara, 2009 , 102 p. ; **Poetica non-imanenței**, eseu, Editura Palimpsest, București, 2009, 272 p. ; **Elegiile de la Bad Hofgastein**, poezie, Editura Mirton, Timișoara, 2010, 50 p.

II. Cărți traduse în limba spaniolă:

- Eugen Dorcescu, **el camino hacia tenerife**, traducere: Coriolano González Montañez și Eugen Dorcescu, Idea Ediciones, Colección Atlantica, Santa Cruz de Tenerife –Las Palmas de Gran Canaria, 2010, 120 p.;

- Eugen Dorcescu, **Poemas del Viejo – Poemele Bătrânului**, ediție bilingvă, spaniolă – română, traducere: Rosa Lentini și Eugen Dorcescu, prefață: Andrés Sánchez Robayna, Ediciones Igitur, Montblanc (Tarragona), Spania, 2012, 70 p.;
- Eugen Dorcescu, **Las elegías de Bad Hofgastein**, ediție bilingvă, spaniolă – română, traducere și prefață: Coriolano González Montañez; text coperta a IV-a: Andrés Sánchez Robayna; ilustrația copertei I: „Cristales del crepusculo”, 2003, pictură abstractă de Fernando Sabido Sánchez, Editura Mirton, Timișoara, 2013, 103 p.

Prezența în volume colective și antologii (selectiv):

- **Poeti romeni contemporanei**, coordonatori Cezar Ivănescu, Mihai Ungheanu și Ion Marin Almăjan, Traducere Viorica Bălțeanu, Città di Mazara del Vallo, Italia, 1986;
- Lucian Alexiu, **Casa Faunului. 40 de poeți contemporani transpuși în engleză, franceză și germană**, Editura Hestia, Timișoara, 1995;
- **O mie și una de poezii românești**, Antologie de Laurențiu Ulici, Editura Du Style, București, 1997 ;
- Andrés Sánchez Robayna (Ed.), **Ars poetica (Versiones de poesía moderna)**, Editura Pre-Textos, Valencia, Spania, 2011, cuprinzând traduceri din poezia europeană, precum și din alte spații geografice și culturale, de la romantism până în strictă contemporaneitate ;
- **ANTOLOGÍA POESÍA UNIVERSAL: MÁS DE 9.100 POETAS DE 175 PAÍSES** - Editor: Fernando Sabido Sánchez, Madrid, 2012.

Cărți apărute la edituri on-line:

- Omul din oglindă**, poezie, antologie de autor (2003 – 2009), Editura on-line Semănătorul, București, ianuarie 2009;
- Abyssus abyssum invocat**, poezie, antologie tematică de autor, Editura on-line Semănătorul, București, 2009;
- 113 Poezii**, antologie de autor (1972 – 2012), Ed. Calameo, 2013.

Ediții critice:

Constantin Diaconovici Loga, *Gramatica românească* (în colaborare cu Olimpia Șerban-Berca), Editura Facla, Timișoara, 1973, 179 p..

Traduceri din limbile franceză și spaniolă:

- Pierre Loti, **Doamna Crizantema**, roman, Editura Excelsior, Timișoara, 1998, 137 p. ;
- Coriolano González Montañez, **Călătoria**, poezie, Editura Mirton, Timișoara, 2010, 72 p.
- Rosa Lentini, **Tsunami și alte poeme**, poezie, Editura Mirton, Timișoara, 2011, 60 p.;
- Andrés Sánchez Robayna, **Umbra și aparența – La sombra y la apariencia**, ediție bilingvă spaniolă-română, traducere și prezentare: Eugen Dorcescu, Editura Mirton, Timișoara, 2012, 107 p.

Alte traduceri (în reviste): Baudelaire, Lamartine, Leconte de Lisle, Ernesto Suárez, Elkin Restrepo, Fernando Sabido Sánchez, M. Cinta Montagut.

*

Referințe critice (selectiv):

I. În reviste:

Ion Arieșanu, *Poezia lui Eugen Dorcescu*, “Caligraf”, 8, 2004; “Orient latin”, 1-2-3-4, 2005 ; Constantin Stana, *Poezia ca inspirație divină*, “Caligraf”, 6, 2005; Alexandru Ruja, *Ipostaza Dorcescu*, “Orizont”, 8, 2005; Virgil Nemoianu, *Eugen Dorcescu, Ilegado al la madurez (Eugen Dorcescu la maturitate)*, “El vuelo de Ícaro. La opinion de Tenerife”, Spania, 23 martie 2008; Iulian Boldea, *Litanii în Piața Centrală*, “Apostrof”, 2, 2008; Ion Arieșanu, *Vulturul nopții*, “Banat”, 4-5-6, 2008; “Agero”, Stuttgart, mai 2008; GrațIELA Benga, *Poezie și rugăciune*, “Viața Românească”, 6-7, 2008; Mircea Lăzărescu, *Poezia lui Eugen Dorcescu la vremea re-lecturii*, “Banat”, 1, 2009; Olga Alexandra Diaconu, *Între două lumi*, “Agero”, Stuttgart, februarie 2009; Maria-Diana Popescu, *Eugen Dorcescu – “Exclusiv poet, iremediabil poet”*, “Albina românească”, februarie – martie 2009; Maria-Diana Popescu, *Eugen Dorcescu, co-prezență la teritoriul*

sublimului, "Agero", Stuttgart, 23 martie 2009; Alexandru Ruja, *Drumul spre esențe*, "Orizont", 3, 2009; Ilinca Ilian, *Caminos de la mistica (Drumurile misticii)*, "El vuelo de Ícaro. La opinion de Tenerife", Spania, 28 martie 2009; Constantin Buiciuc, *Drumul spre Tenerife*, "Banat", 8, 2009; Maria-Daniela Pănăzan, *Semnificații psaltice în opera lui Eugen Dorcescu*, "Cetatea culturală", 9 – 10, 2009; Ioan Lilă, "În văzduh, flacăra, / jos, pe pământ – cenușă", "Paso doble", 10, 2010; Marcel Turcu, *Transcendența deviata*, "O carte pe zi", 3 decembrie 2010; Cezarina Adamescu, *Abisul - dincolo și dincoace de noi înșine*, "Agero", Stuttgart, 18 martie 2010; Cezarina Adamescu, *Zece ipostaze ale întâmplării de a fi*, "Banat", 11, 2010; Cezarina Adamescu, *50 de trepte poetice despre decoperirea de sine: reflecții la margine de drum*, "Agero", Stuttgart, 1 ianuarie 2011; Constantin Stancu, *Geografia absenței: Bad Hofgastein, elegia prezenței*, "Vatra veche", 3, 2011; Iulian Chivu, *Eugen Dorcescu și tentația fructului interzis*, "Observatorul", Toronto, Canada, 10 martie 2011; "Banat", 2, 2011; Alexandru Ruja, "Orizont", Timișoara, 4, 2011; "Orient latin", 4, 2011, p. 21 – 29; "Banat", 3, 2012; Andrés Sánchez Robayna, *Eugen Dorcescu între esență și existență*, « Orizont », 3, 2012 ; Jaime Siles, *Festin funebre*, « ABC. Cultural », Madrid, 24 martie 2012 ; Coriolano González Montañez, *La poesía metafísica de Eugen Dorcescu*, « El Perseguidor », Santa Cruz de Tenerife, 28 martie 2012 ; Coriolano González Montañez, "Paralela 45", Timișoara, 2 octombrie 2012: "Banat", Lugoj, 3, 2012, p. 4 - 5; Iulian Chivu, "Națiunea", București, 11 octombrie 2012; "Agero", Stuttgart, 20 octombrie 2012; Olimpia Berca, "Agero", Stuttgart, 25 octombrie 2012; "Vatra Veche", 12, 2012; Andrés Sánchez Robayna, Coriolano González Montañez, "Banat", Lugoj, 9, 2012; Constantin Stancu, "Banat", Lugoj, 11, 2012; Constantin Stancu, "Banat", Lugoj, 12, 2012 ; Cezarina Adamescu, "Națiunea", 8 septembrie 2013; M. Cinta Montagut, "El Perseguidor. El vuelo de Ícaro", Tenerife, Spania, 17 noiembrie 2013; Iulian Chivu, "Vatra veche", 12, 2013; Ioan VasIU, "Palia Expres", 10, 2014; Ilinca Ilian, "Orizont", 3, 2014; Nicoleta Onica, "Banat", 1 – 2, 2014; Adrian Dinu Rachieru, "Paralela 45", Timișoara, 6 mai 2014 etc.

II. În volume:

Marian Popa, *Dicționar de literatură română contemporană*, Editura Albatros, București, 1977, p. 195 ; Florea Firan, *Profiluri și structuri*

literare, Editura Scrisul Românesc, Craiova, 1986, p. 272 - 273; Alexandru Ruja, *Parte din întreg*, I, Editura de Vest, Timișoara, 1994, p. 171 - 179; Laurențiu Ulici, *Literatura română contemporană*, Editura Eminescu, București, 1995, p. 194 - 195; Olimpia Berca, *Dicționar al scriitorilor bănățeni*, Editura Amarcord, Timișoara, 1996, p. 54 - 57; Carmen Odangiu, *Jocul cu umbra*, Fundația Culturală „Ioan Slavici”, Arad, 1996, p. 44 - 50; Gheorghe Mocuța, *La răspântia scriiturii*, Editura Mirador, Arad, 1996, p. 64 - 70 ; Gheorghe Luchescu, *Din galeria personalităților timișene*, Editura „Dacia Europa Nova”, 1996, p. 101 - 102; Mircea Zaci, Marian Papahagi, Aurel Sasu, *Dicționarul scriitorilor români*, D-L, Editura Fundației Culturale Române, București, 1998, p. 125 - 126; Alexandru Ruja, *Parte din întreg*, II, Editura Excelsior, Timișoara, 1999, p. 80 - 87; Aquilina Birăescu, Diana Zărie, *Scriitori și lingviști timișoreni*, Editura Marineasa, Timișoara, 2000 , p. 76 - 78; Alexandru Ruja, *Literatura română contemporană. Poezia I*, Editura Universității de Vest, Timișoara, 2002, p. 183 - 198; *Dicționarul general al literaturii române, C – D*, Academia Română, Editura Univers Enciclopedic, București, 2004, p. 721 - 722; *Dicționar al scriitorilor din Banat*, Editura Universității de Vest, Timișoara, 2005, p. 263 - 268; Aurel Sasu, *Dicționarul biografic al literaturii române*, Editura Paralela 45, Pitești, 2006; Alexandru Ruja, *Printre cărți*, Editura Universității de Vest, Timișoara, 2006, p. 221 – 232 ; Paul Eugen Banciu, Aquilina Birăescu, *Timișoara literară. Dicționar biobibliografic al membrilor Uniunii Scriitorilor – Filiala Timișoara*, Editura Marineasa, Timișoara, 2007, p. 95 - 98; Ion Arieșanu, *Printre înțelepți*, Editura Eubeea, Timișoara, 2008, p. 11 - 16 ; Alexandru Ruja, *Printre cărți – prin ani*, Editura Universității de Vest, Timișoara, 2009, p. 49 - 56; Sorina Ianovici-Jecza, Olimpia Berca, *Poezia lui Eugen Dorcescu, comentată de... .Crestomație critică*, Editura Brumar, Fundația Triade, Timișoara, 2009; Iulian Boldea, *Aproximații*, Editura Ideea Europeană, București, 2010; Constantin Stancu, *Abisul de lângă noi sau o călătorie inițiativă alături de Eugen Dorcescu*, Ebook, Editura Hatzegworld, 2010; ediția a II-a, revizuită și adăugită, 2013; Constantin Buiciuc, *Oglinda lui Narcis, II*, Editura Marineasa, Timișoara, 2011; Boris Crăciun, Daniela Crăciun-Costin, *Dicționarul scriitorilor români de azi*, Editura Porțile Orientului, Iași, 2011; Alexandru Ruja, *Lecturi – cărți – zile*, Editura Universității de Vest, Timișoara, 2012; Iulian Chivu, *Lecturi intermitente*, Editura Tipo Moldova, 2013; Alina Kristinka, *Literatura română. Dicționarul autorilor români contemporani*, Editura Arial, Ploiești, 2013; Cezarina Adamescu, *Întâlniri afective*, Editura InfoRapArt, Galați, 2013;

Marian Popa, *Istoria literaturii române de azi pe mâine, II*, Editura Semne, București, 2009, p. 469 - 471 etc.

*

Premii, distincții:

- Premiul pentru poezie al Asociației Scriitorilor din Timișoara, acordat în 1983, pentru volumul **Arhitectura visului**, 1982;
- Premiul pentru poezie al Filialei din Timișoara a Uniunii Scriitorilor, acordat în 1994, pentru volumele **Psalmii în versuri**, 1993 și **Cronică**, 1993;
- Premiul pentru eseu al Filialei din Timișoara a Uniunii Scriitorilor, acordat în 2001, pentru volumul **Scrisori la un prieten**, 2000;
- Premiul Salonului Național de Carte “Cart Vest”, acordat în 2000, pentru volumul **Scrisori la un prieten**, 2000;
- Diploma de Excelență a Direcției pentru Cultură, Culte și Patrimoniu cultural național al județului Timiș, 2002;
- Diploma și medalia “Pro cultura timisiensis”, 2002;
- Premiul de Excelență, pentru întreaga operă poetică cu temă religioasă, acordat de Societatea culturală „Patrimoniu”, Timișoara, la Festivalul internațional de creație literară religioasă “Lumină lină”, ediția I, Timișoara, 2004;
- Diploma de Excelență pentru întreaga activitate literară, acordată de Filiala din Timișoara a Uniunii Scriitorilor, 2006;
- Premiul literar „Nikolaus Berwanger” pe anul 2006, pentru întreaga creație poetică, decernat de Filiala Timișoara a Uniunii Scriitorilor;
- Premiul pentru poezie al Uniunii Scriitorilor din România, Filiala Timișoara, acordat în 2010, pentru volumul **drumul spre tenerife**, 2009;
- Premiul de Excelență al Municipiului Timișoara pentru poezie pe anul 2010;
- Premiul „Opera Omnia”, pentru întreaga creație literară, acordat de Uniunea Scriitorilor din România, Filiala Timișoara, 23 noiembrie 2012;
- Premiul de Excelență al Municipiului Timișoara pentru întreaga creație literară, 23 noiembrie 2012 etc.

POEZIA LUI EUGEN DORCESCU

Câteva opinii:

„De pildă: câtă lume își dă seama că Eugen Dorcescu e unul din marii noștri poeți contemporani... ? Cu riscul repetiției spun că Dorcescu trebuie socotit drept unul din cei mai însemnați și mai valoroși poeți actuali ai literaturii române, de fapt unul din relativ puținii poeți adevărați care funcționează în ultimele două decenii la Dunăre și Carpați”.

(Virgil Nemoianu)

“...farmecul indicibil al liricii lui Eugen Dorcescu. Aliaj subtil, inextricabil între senzație și spirit, între trăire și reverie, între profan și sacru”.

(Adriana Iliescu)

(Eugen Dorcescu este) „un poet al cetății reale și imagine, cea imaginată de arhitectura visului”.

(Cornel Ungureanu)

“Eugen Dorcescu este un scriitor mirific și plin de mister”.

(Ovidiu Bufnilă)

“Eugen Dorcescu – ultimul psalmist al mileniului al doilea”.

(Ion Pachia Tatomirescu)

„Gândul greu. Acesta este Eugen Dorcescu: gândul greu”.

(Marcel Turcu)

« E necesar de precizat că Eugen Dorcescu nu merge pe nici unul din drumurile bătătorite de înaintași, el nu este un scriitor de clișeu, originalitatea lui constă în chiar frumusețea și robustețea limbajului, uneori frust, dar vioi, antrenant, fără să imite pe nimeni. În acest sens, el este cât se poate de original, chiar dacă știe că nu poate să placă tuturor, își păstrează fiorul liric și metaforic propriu, fără să țină cont de canoane, de școli, de grupări literare. Cu adevărat este un scriitor neasemuit.

Cu atât mai puțin îi pasă de opinia criticilor.

În felul acesta își păstrează intactă forța de creație și originalitatea ».

(Cezarina Adamescu)

„EUGEN DORCESCU (Timișoara, 1942) es una de las voces más representativas de la actual poesía rumana...Su poesía tiene un fuerte acento religioso-metafisico y existencial”.

(*ABC*, Madrid, supl. „*ABC Cultural*”, 13 nov. 2010. Selección y coordinación de Amalia Iglesias Serna)

„O adâncă scrutare a sensului transcendenței – uneori inseparabil unit cu lecțiile misticiei occidentale – își dă mâna, în această poezie, cu o viguroasă căutare metafizică (‘metafizică, nu filozofică’, insista Juan Ramón Jiménez), al cărei centru sau axă este ființa în fața eternității...Marea tradiție a poeziei române, de la Mihai Eminescu până la Tudor Arghezi – o tradiție pe care în Spania, sau în limba spaniolă, o cunoaștem, din nefericire, cu totul insuficient, se vede asumată în fiecare vers al lui Dorcescu, sublimată în fiecare din cuvintele sale, și se leagă cu unele dintre marile preocupări care, de la Mallarmé până la Luzi sau Bonnefoy, determină limbajul și lumea celei mai vii poezii europene a modernității. Nu va fi inutil să se atragă atenția asupra lui Dorcescu ca poet european, în ciuda faptului că împrejurările sociale și culturale ale țării sale, pe durata prea multor ani, l-au izolat, în mare măsură, în limitele propriei limbi, și doar în vremea din urmă această operă a început a fi cunoscută în restul continentului. Fiindcă important este că în creația lui Dorcescu sunt puse unele din cheile cele mai adânci ale modernității poetice....”.

(*Andrés Sánchez Robayna*)